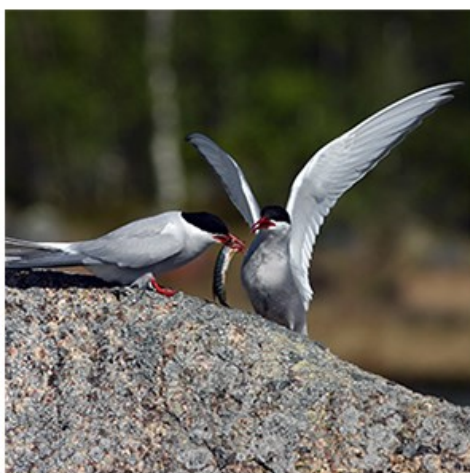
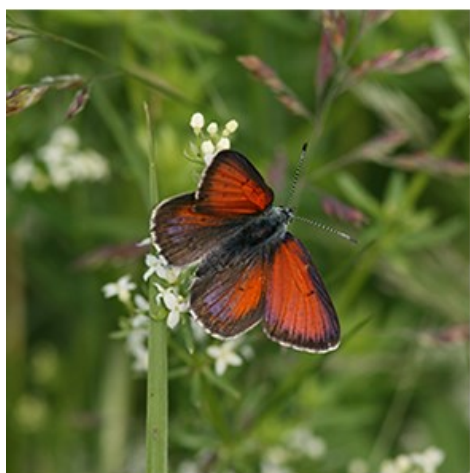

Länsstyrelsen
Värmland

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0610212 Ribäcken

Natura 2000

Natura 2000 är ett nätverk av utpekade områden med höga naturvärden inom EU. Målet med nätverket är att hejda utrotningen av vilda djur och växter och hindra att deras livsmiljöer förstörs. Nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete med att bevara biologisk mångfald. Alla medlemsländer har ansvar att peka ut representativa områden för fåglar som är angivna i EUs fågeldirektiv (SPA) och för naturtyper och arter som är angivna i EU:s art- och habitatdirektiv (SCI/SAC). Genom utpekandet åtar sig länderna att långsiktigt bevara de utpekade naturvärdena i områdena. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en bevarandeplan. I några fall där Natura 2000-området också är naturreservat skrivs en kombinerad bevarandeplan och skötselplan. Bevarandeplanen ska innehålla en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras. Bevarandemålen formuleras utifrån de förutsättningar som de utpekade arterna och naturtyperna behöver för att de ska ha gynnsamt bevarandetillstånd i området. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper samt behov av bevarandeåtgärder, t.ex. skydd eller skötsel, ska också beskrivas. Informationen ska ligga till grund för förvaltning och tillståndsprövning enligt miljöbalken.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. Uppgifterna skiljer sig i vissa fall från vad som är beslutat av regeringen och kommer av Länsstyrelsen i dessa fall att föreslås som ändringar till regeringen vid nästa revideringstillfälle. Förvaltning och tillståndsprövning ska utgå från den verkliga förekomsten av naturtyper och arter, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar denna, även om uppgifterna inte har hunnit beslutas av regeringen.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen som är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är i sig inte ett juridiskt bindande dokument varför formell reglering av skydd eller skötsel kan behövas t.ex. i form av beslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som råder vid åtgärder eller verksamheter inom ett Natura 2000-område.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd kan även krävas för åtgärder utanför Natura 2000-området om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Inför en ansökan ska ett samråd hållas med Länsstyrelsen angående utformningen av tillståndsansökan och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Eftersom det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kräver tillstånd rekommenderas en tidig kontakt med Länsstyrelsen. Vid skogsbruksåtgärder hålls initialt ett samråd med Skogsstyrelsen. Information om Natura 2000 finns också på Länsstyrelsens webbsida eller genom kontakt med Länsstyrelsens enhet för naturvård på telefonnummer 010-224 70 00.

Foto: Länsstyrelsen Värmland

Överst vänster: violettkantad guldvinge, Dan Mangsbo - överst mitten: silvertärnor (D.M.) - överst höger: långskägg (D.M.)

nedtill vänster: vattendrag (D.M.) - nedtill höger: skog, Anders Tedeholm ©

Länsstyrelsen Värmland

651 86 Karlstad

010-224 70 00

www.lansstyrelsen.se/varmland

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0610212 Ribäcken

Kommun: Sunne

Områdets totala areal: 1,6 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2017-11-02

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-12-29

Markägarförhållanden:

Privat.

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2002-01-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet:

9010 - Taiga

9050 - Näringsrik granskog

1386 - Grön sköldmossa, *Buxbaumia viridis*

1951 - Sötgräs, *Cinna latifolia*

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden:

Det främsta bevarandesyftet med detta område är att bevara naturtypen Näringsrik granskog (9050) samt arterna Grön sköldmossa (1386) och Sötgräs (1951).

Motivering:

Ribäcken rinner i en brant med omgivande näringsrik granskog. Luftfuktigheten är hög och jämn och här finns enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering en värdefull kärlväxtflora, bland annat Värmlands enda växtlokal med sötgräs. Den fuktiga miljön och den goda tillgången på

granlågor ger också goda förutsättningar för grön sköldmossa som förekommer i området.

Prioriterade åtgärder:

- Området är formellt skyddat genom biotopskydd.
- Fri utveckling av taiga och näringsrik granskog.
- Eventuell ringbarkning av granar för att minska beskuggning av platser där sötgräs har sina växtplatser.

Beskrivning av området

Ribäcken är en liten bäck i en brant, östvärd skogssluttning mot sjön Mellanfryken. Vattenflödet i bäcken varierar kraftigt beroende på snösmältning och nederbörd. Åtskilliga stenblock har eroderat fram i bäckfåran och vid sidan av denna. Miljön är skuggig och fuktig. På stenblocken växer rikligt med mossor. Bäcken omges av de utpekade naturtyperna näringsrik granskog och taiga. Större delen av Natura 2000-området är klassat som nyckelbiotop och hela området omfattas av Skogsstyrelsens biotopskydd sedan 2004. Grova granar och gott om örter tyder på goda växtbetingelser. I övrigt finns gott om lövträd, bland annat asp och lind. Död ved finns, främst i form av lågor på marken. Branten är svårframkomlig på grund av lågor och riklig förekomst av stenblock. I den övre delen av området växer den utpekade arten grön sköldmossa och i den nedre delen av sluttningen finns Värmlands enda växtlokal med den utpekade arten sötgräs.

Vad kan påverka negativt

Hela Natura 2000-området omfattas av formellt skydd genom biotopskydd SK 876-2004 och många av de hot som beskrivs under respektive art och naturtyp regleras av detta skydd. Naturtyperna och arterna kan påverkas negativt av skogsbruksåtgärder (stora avverkningar, körskador, markberedning mm) strax uppströms Natura 2000-området, vilket ökar risken för slamtransport, ändrad hydrologi och hydrokemi. Indirekt kan också naturtypen och de ingående arterna påverkas negativt av ökat kvävenedfall och sur nederbörd.

Se även negativ påverkan för respektive art och naturtyp.

Bevarandeåtgärder

Följande bestämmelser och åtgärder bidrar på olika sätt till att utpekade naturtyper och/eller arter uppnår och bibehåller gynnsamt bevarandetillstånd i Natura 2000-området.

Gällande regelverk 2017:

- Svenska Natura 2000-områden utgör riksintressen enligt 4 kap. 8 § miljöbalken.
- Enligt första stycket i 7 kap 28 a § miljöbalken krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd enligt första stycket krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området. Innan en tillståndsansökan lämnas in ska samråd hållas med Länsstyrelsen m.fl. (enligt 6 kap 4 § miljöbalken).
- Med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av miljöbalken ska följas.
- För markavvattning råder tillståndsplikt enligt 11 kap. miljöbalken.
- Anmälningsskyldighet eller tillståndsskyldighet för vattenverksamhet råder enligt 11 kap. miljöbalken.
- Täkter är tillståndsskyldiga enligt 9 kap. miljöbalken.
- Grön sköldmossa är fridlyst enligt 8 § artskyddsförordningen (2007:845).
- Sötgräs är fridlyst enligt 7 § artskyddsförordningen (2007:845).

Behov av ytterligare bevarandeåtgärder:

Fri utveckling av taiga och näringsrik granskog. Sötgräs är en ren skogsart och får betraktas som relativt ljuskrävande och konkurrenssvag. Växten kräver samtidigt en relativt hög luftfuktighet och skydd mot direkt solljus. Vid Ribäcken är de sötgräsindivider som växer i luckor betydligt mer högväxta och kraftiga än de som växer där det är som mest skuggigt. Blir beståndet alltför slutet så att solljus inte når ner till sötgräset bör ringbarkning av enstaka granar övervägas. Ringbarkning av gran skulle även bidra med substrat för grön sköldmossa. Populationerna av grön sköldmossa och sötgräs ska regelbundet övervakas med riktade insatser. Vid samråd och annan rådgivning om skogsbruksåtgärder uppströms Ribäckens Natura 2000-område ska särskild uppmärksamhet riktas mot att eliminera risken för markskador som kan orsaka slamning i Ribäcken eller förändra hydrologin inom Natura 2000-området.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet:

9010 - Taiga

Areal: 0,41 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen förekommer i boreal-boreonemoral zon till övervägande del på surare och näringsfattig mark på moräner eller glacifluviala sediment, men även skogar på basisk och näringsrik mark kan ingå. Skogen innefattar i typfallet produktiv skogsmark. Trädskiktets krontäckningsgrad är normalt 30-100 % och utgörs av gran, tall, björk, asp, rönn och sälg. Små inslag av andra inhemska trädslag kan förekomma. Naturtypen innefattar även brandfält och stormfällningar som då kan innebära en lägre krontäckning. Skogen ska vara, eller i en relativt nära framtid kunna bli naturskog eller likna naturskog med avseende på egenskaper och strukturer. Den kan ha påverkats av t.ex. plockhuggning, bete eller naturlig störning. Skogen ska vara i ett sent eller i ett relativt sent successionsstadium. Det ska finnas gamla träd och död ved och en kontinuitet för de aktuella trädslagen. Om naturliga störningsprocesser eller skötselåtgärder, huvudsakligen brand/naturvårdsbränning, i syfte att imitera sådana har påverkat området kan även områden i yngre successionsstadier ingå om de utgör ett väsentligt värdehöjande komplement. Egenskaper och strukturer som är typiska för naturskog finns normalt även i yngre successionsstadier. Skogens hydrologi ska inte vara under stark generell påverkan från markavvattning. Näringskrävande örter finns endast undantagsvis. Naturtypen hyser vanligtvis en mängd rödlistade arter som gynnas av lång skoglig kontinuitet, gamla träd, död ved eller brandfält och successionsstadier efter brand.

I Natura 2000-området täcker taigan en yta om 0,41 ha, en ca 20 m bred skogsremsa som finns i områdets sydvästra del och som följer kanten av området i nordväst. Området utgörs av nyckelbiotop.

För att den ingående naturtypen 9010 Taiga ska uppnå och bibehålla gynnsamt bevarandetillstånd på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas:

- Skogen lämnas för fri utveckling där naturvärdena utvecklas genom naturlig dynamik.
- Förekomst av naturliga störningar så som brand, stormfällningar, översvämningar och insektsangrepp.
- Upprätthållande och återställande av naturlig hydrologi.
- Den för naturtypen karakteristiska vegetationen och strukturerna är en förutsättning för många av de typiska arterna som där har sin livsmiljö. Om de typiska arterna inte minskar påtagligt indikerar de att naturtypen upprätthåller viss kvalitet och viktiga ekologiska funktioner och därmed ett gynnsamt bevarandetillstånd för naturtypen.

Bevarandemål

Arealen av Taiga (9010) ska vara minst 0,41 ha. Småskaliga naturliga processer, som t.ex. trädens förnygring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur. Naturlig hydrologi som skapar markfuktighet ska påverka dynamik och struktur. Skogens dynamik och struktur ska även påverkas av naturliga störningar så som stormfällningar, brand, översvämningar och insektsangrepp. Skogen ska bestå av olika trädarter till följd av naturlig störningsdynamik och succession. Skog med högre krontäckning ska utvecklas och barrträd ska kunna dominera i sena successionsstadier. Förekomsten av strukturer/substrat i form av gamla träd ska minst vara tämligen allmän. Förekomsten av död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar ska minst vara tämligen allmän på magra marker medan den ska vara riklig på näringsrikare marker. Främmande trädarter ska

inte finnas i området. Typiska arter som gynnas av skoglig kontinuitet ska förekomma.

Negativ påverkan

Faktorer som utgör eller kan utgöra hot mot naturtypen:

- Avverkning i olika former som reducerar förekomsten av lämpliga strukturer. Sådana åtgärder i intilliggande områden kan även de vara skadliga genom att de påverkar hydrologi och lokalklimat i områden med denna naturtyp.
- Brist på dynamiska krafter som brand, ras och översvämning.
- Produktionshöjande åtgärder som gödsling, markberedning och dikning som även påverkar hydrologin.
- Markskador. Förutom den mekaniska skadan kan hydrologin påverkas och naturmiljön förändras.
- Konkurrens från främmande trädslag.
- Exploatering av området i olika former.
- Fragmentering, t.ex. skogsbilvägar som kan isolera organismpopulationer.
- Betestryck från klövvilt som kan påverka lövträdsföryngringen.
- Nedfall av kväveföreningar med effekten att de är skadliga för svampar och lavar, samtidigt som de kan vara gödande och ge förändringar i vegetationen.

Bevarandetillstånd

Området där taigan finns är klassat som nyckelbiotop bl.a. för den höga och jämna luftfuktigheten och för den värdefulla kärlväxtfloran. Naturtypen inventerades i fält 2009 och bedömdes då som icke fullgod Natura-naturtyp varför bevarandetillståndet bedöms som icke gynnsamt. Med biotopskyddet har taigan dock goda förutsättningar att utveckla gynnsamt bevarandetillstånd på sikt.

9050 - Näringsrik granskog

Areal: 1,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Näringsrika granskogar förekommer framför allt i boreal region, ofta på basisk berggrund och i södra Sverige ofta på mullrik brunjord. Naturtypen är näringsrik och torr-blöt och översilning kan förekomma. Den ligger ofta i sänkor, på dalbottnar eller i sluttningar med finsediment och/eller rörligt markvatten men kan även förekomma på flack mark. Trädskiktets krontäckningsgrad är normalt 50-100 %, varav gran utgör minst 50 % av grundytan. Utöver gran kan samtliga inhemska trädslag förekomma. Skogen ska vara, eller i en relativt nära framtid kunna bli naturskog eller likna naturskog. Den kan ha påverkats av t.ex. plockhuggning, bete eller naturlig störning. Skogen ska vara i ett sent eller i ett relativt sent successionsstadium. Det ska finnas gamla träd och död ved och en kontinuitet för de aktuella trädslagen. Om naturliga störningsprocesser eller skötselåtgärder i syfte att imitera sådana har påverkat området kan även områden i yngre successionsstadier ingå. Fältskiktet är i huvudsak präglat av näringsrika förhållanden och är välutvecklat och artrikt. Ofta är även faunan artrik, speciellt när det gäller ryggradslösa djur.

Skogen som omgärdar Ribäcken är ett representativt exempel på naturtypen näringsrika granskogar. Lövträdsinblandningen är betydande med arter som asp, lönn, lind och alm. Vid nyckelbiotopsinventering 1995 konstaterades förekomst av sammanlagt 11 signalarter. Då återfanns bl. a. dvärghäxört och de för naturtypen typiska arterna strutbräken och trolldruva. Vattenflödet varierar med snösmältning och nederbörd längre upp i sluttningen.

För att den ingående naturtypen näringsrika granskogar ska uppnå och bibehålla gynnsamt bevarandetillstånd på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas:

- Skogen lämnas för fri utveckling där naturvärdena utvecklas genom naturlig dynamik.
- Upprätthållande och återställande av naturlig hydrologi.
- Upprätthållande och återintroduktion av extensiv hävd.
- Den för naturtypen karakteristiska vegetationen och strukturerna är en förutsättning för många av de typiska arterna som där har sin livsmiljö. Om de typiska arterna inte minskar påtagligt indikerar de att naturtypen upprätthåller viss kvalitet och viktiga ekologiska funktioner och därmed ett gynnsamt bevarandetillstånd för naturtypen.

Bevarandemål

Arealen av näringsrik granskog (9050) ska vara minst 1,2 ha. Bestånden ska formars av småskaliga naturliga processer, t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, översvämning, stormfällning eller brand ska påverka dynamik och struktur. Naturlig hydrologi och naturliga grundvattennivåer som skapar markfuktighet ska påverka dynamik och struktur. Skogen ska bestå av olika trädarter till följd av naturlig störningsdynamik och succession. Skog med högre krontäckning ska utvecklas och barrträd ska kunna dominera i sena successionsstadier. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Förekomsten av strukturer/substrat i form av gamla träd och död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar ska vara minst tämligen allmän. Främmande trädarter ska inte finnas i området. Det ska finnas typiska arter inom gruppen kärllväxter (allmän-riklig förekomst) som gynnas av lång skoglig kontinuitet.

Negativ påverkan

Faktorer som utgör eller kan utgöra hot mot naturtypen:

- Brist på dynamiska krafter såsom brand, ras och översvämning.

- Avverkning i olika former reducerar förekomsten av lämpliga strukturer. Sådana åtgärder i intilliggande områden kan även de vara skadliga genom att de påverkar lokalklimatet i område med denna naturtyp.
- Produktionshöjande åtgärder såsom gödsling, markberedning och dikning som även påverkar hydrologin.
- Nedfall av kväveföreningar med effekten att de är skadliga för svampar och lavar, samtidigt som de kan vara gödande och ge förändringar i vegetationen.
- Betestryck från klövvilt som kan påverka lövträdsföryngringen.
- Exploatering.
- Fragmentering, t.ex. skogsbilvägar kan isolera organismpopulationer.
- Markskador. Förutom den mekaniska skadan kan hydrologin påverkas och naturmiljön förändras.
- Konkurrens från främmande trädslag.

Bevarandetillstånd

Området med utpekad näringsrik granskog är klassat som nyckelbiotop bl.a. för den storblockiga, blockrika miljön med hög och jämn luftfuktighet. I bevarandeplanen från 2006 bedömdes den lokala bevarandestatusen (nu benämnt bevarandetillstånd) som gynnsam. Naturtypen inventerades i fält 2009 och bedömdes då som icke fullgod Natura-naturtyp beroende på avsaknad av gamla träd. Sammantaget bedöms bevarandetillståndet som icke gynnsamt. Med biotopskyddet har den näringsrika granskogen dock goda förutsättningar att utveckla gynnsamt bevarandetillstånd på sikt.

1386 - Grön sköldmossa, *Buxbaumia viridis*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Grön sköldmossa förekommer i olika typer av frisk till fuktig barrskog och blandskog. Arten växer på multnande stammar och stubbar, oftast murken och mjuk ved av gran men ibland även tall och lövträd. I sällsynta fall kan den även förekomma direkt på humusrik skogsmark. Grön sköldmossa finns framför allt i skog med fortlöpande tillförsel av mjuk död ved. Sådana förhållanden är vanligast i skog som lämnats till fri utveckling med tillhörande intern beståndsdynamik och småskaliga naturliga störningar. Arten förväntas normalt kunna sprida sig som mest en meter vegetativt och effektivt en kilometer med sporer under en 10-årsperiod.

I Natura 2000-området observerades två delförekomster av grön sköldmossa 2007. En av förekomsterna bestod av en grön kapsel och antalet lågor (möjliga växtplatser) inom 10 meters avstånd räknades till 7. Den andra förekomsten utgjordes av 4 gröna kapslar med omkring 15 lågor inom 10 meters avstånd.

För att den ingående arten grön sköldmossa ska uppnå och bibehålla gynnsamt bevarandetillstånd på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas:

- Kontinuerlig tillgång på lämplig ved inom spridningsavstånd på varje lokal.
- Skog med intern beståndsdynamik och småskaliga naturliga störningar.

Bevarandemål

Grön sköldmossa ska finnas i området i för arten lämplig livsmiljö. Artens populationsutveckling ska vara stabil och inte visa på bestående nedgång. Livsmiljön bestående av lågor med minst 20 cm diameter av främst gran i områdets skogsmiljöer ska förekomma i sådan omfattning att arten kan fortleva långsiktigt i området.

Negativ påverkan

Faktorer som utgör eller kan utgöra hot mot arten:

- Skogsavverkning (ökad exponering och uttorkning).
- Brist på lämpligt habitat genom oregelbunden tillförsel av grov död ved (med tät markkontakt) i skogen.
- Fragmentering. En fortsatt minskning av skog med död ved gör att avståndet mellan exemplar blir så långt att de isoleras från varandra.

Bevarandetillstånd

Grön sköldmossa påträffades i området 2007 och vid basinventeringen samma år konstaterades god tillgång på substrat (granlångor) för arten. Några kända sentida förändringar har inte påverkat artens livsmiljö negativt. Med bakgrund av detta och att området skyddas genom biotopskydd sedan 2004 bedöms bevarandetillståndet som gynnsamt.

1951 - Sötgräs, *Cinna latifolia*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Sötgräs är en skogsart som trivs bäst i gles skog där konkurrensen från andra växter är begränsad. Den trivs i relativ hög luftfuktighet, tål tillfällig torka ganska bra men kräver skydd mot direkt solexponering. Arten växer oftast i fuktiga bäckraviner nedskurna i finsediment, men den finns också på torra blockfält på bergutöver. Dessa växtplatser har dock oftast högre luftfuktighet än omgivningen och skuggas av t.ex. omgivande block. Sötgräs är beroende av markstörningar genom översvämning eller ras för nyetablering av individer. Sötgräs är flerårigt och förökar sig genom frösådd. Fröna ramlar av plantan och gror på plats eller transporteras vidare med hjälp av vatten. Frösättningen varierar beroende på hur torr sommaren varit.

Mellan 2008 och 2016 har ett flertal observationer av arten gjorts i anlutning till bäcken i Natura 2000-områdets nordöstra del. År 2016 rapporterades att 106 vippbärande skott räknats på bäckens östra sida, med kommentaren att det utöver detta fanns många fler sterila strån. År 2014 observerades 191 vippbärande skott och 254 sterila strån, allt på en yta av ca 150 kvm väster om bäckens nedre del. År 2013 observerades 42 vippbärande skott i nära anslutning till bäcken.

För att den ingående arten sötgräs ska uppnå och bibehålla gynnsamt bevarandetillstånd på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas:

- Naturlig hydrologi.
- Gynnsam luftfuktighet.
- Gles vegetation som innebär låg konkurrens för arten och som bidrar till gynnsam luftfuktighet och beskuggning.
- Återkommande markstörningar som översvämning eller ras för nyetablering av individer.

Bevarandemål

Det ska finnas för arten lämplig livsmiljö, i detta fall orörda bäckraviner med opåverkad hydrologi. Sötgräs ska ha permanent förekommande livskraftiga bestånd i området om åtminstone flera hundra stjäklar/strån/skott.

Negativ påverkan

Faktorer som utgör eller kan utgöra hot mot naturtypen:

- Förändringar i lokalklimat eller hydrologi t.ex. vid skogsbruk, vägbyggnad eller vattenreglering. Arten är exempelvis känslig för kraftig solexponering eller kraftig beskuggning.
- Risk för negativa genetiska effekter på grund av liten isolerad population.

Bevarandetillstånd

Sötgräs har observerats och rapporterats i området sedan 2008. De senaste två åren har ca 100-200 vippbärande skott räknats och utöver detta har över 100-talet sterila strån noterats. Inga kända sentida förändringar har påverkat artens livsmiljö negativt. Bevarandetillståndet bedöms som gynnsamt.

Dokumentation

Följande underlag har använts vid sammanställningen av bevarandeplanen:

- ArtDatabanken SLU. Artfakta. (<http://artfakta.artdatabanken.se>)
- Länsstyrelsen i Värmlands län. Basinventering 2005-2009 inklusive kompletterande inventeringar, bedömningar och kvalitetssäkring av Natura 2000-områden. Opublicerat.
- Länsstyrelsen i Värmlands län. 2006. Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0610212 Ribäcken. Fastställd 2006-03-15.
- Naturvårdsverket. 2009. Åtgärdsprogram för sötgräs 2009-2013. Rapport 5988.
- Naturvårdsverket. 2011. Vägledning för svenska arter i habitatdirektivets bilaga 2. NV-01162-10. Art 1386, Grön sköldmossa. (<http://www.naturvardsverket.se>)
- Naturvårdsverket. 2011. Vägledning för svenska arter i habitatdirektivets bilaga 2. NV-01162-10. Art 1951, Sötgräs. (<http://www.naturvardsverket.se>)
- Naturvårdsverket. 2012. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. NV-04493-11. Naturtyp 9010, Taiga. (<http://www.naturvardsverket.se>)
- Naturvårdsverket. 2012. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. NV-04493-11. Naturtyp 9050, Näringsrika granskogar. (<http://www.naturvardsverket.se>)

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Karta över Natura 2000-områdets avgränsning
3. Naturtypskarta

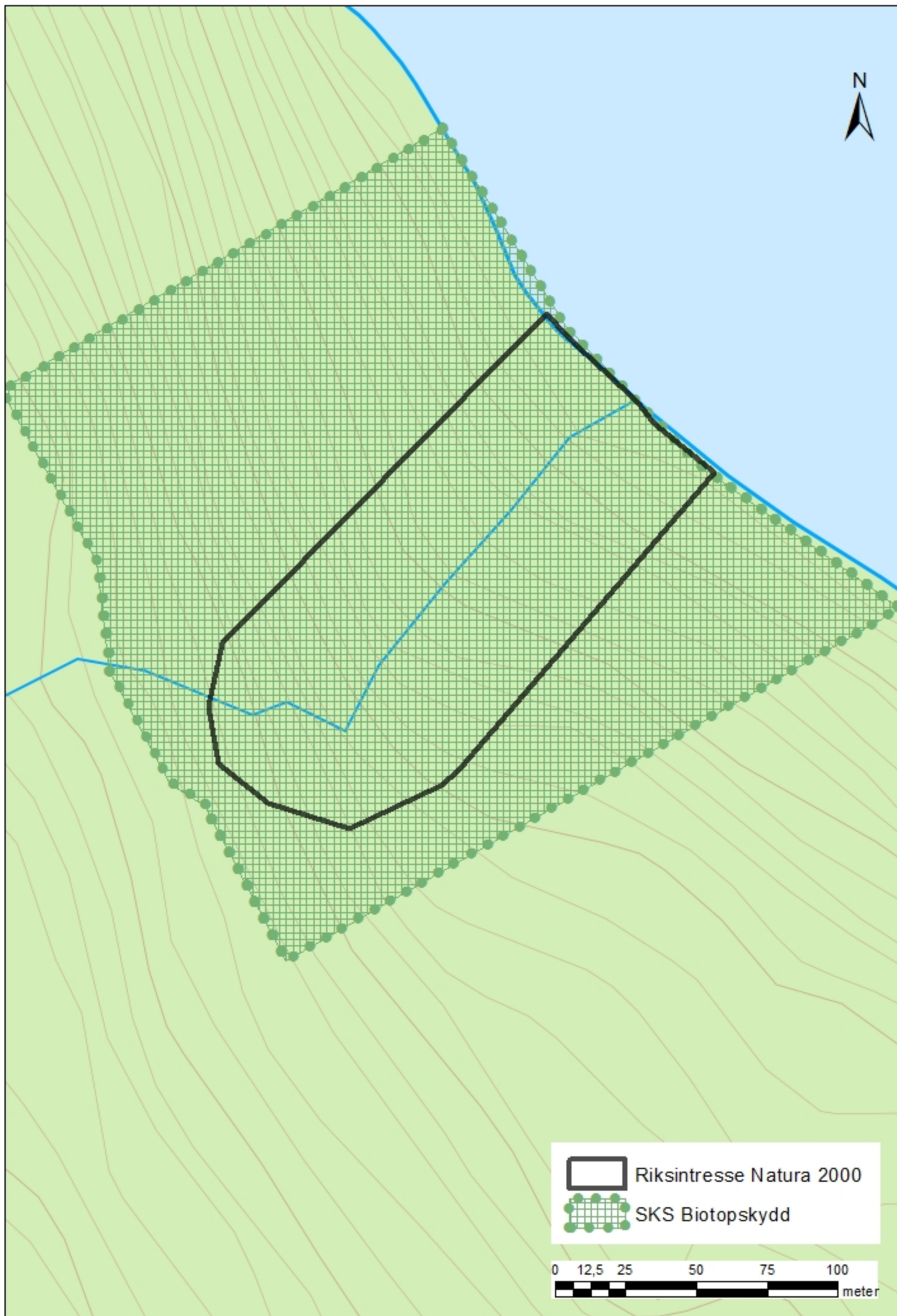
Bilaga 1. Översiktskarta med markering för Natura 2000-området Ribäcken

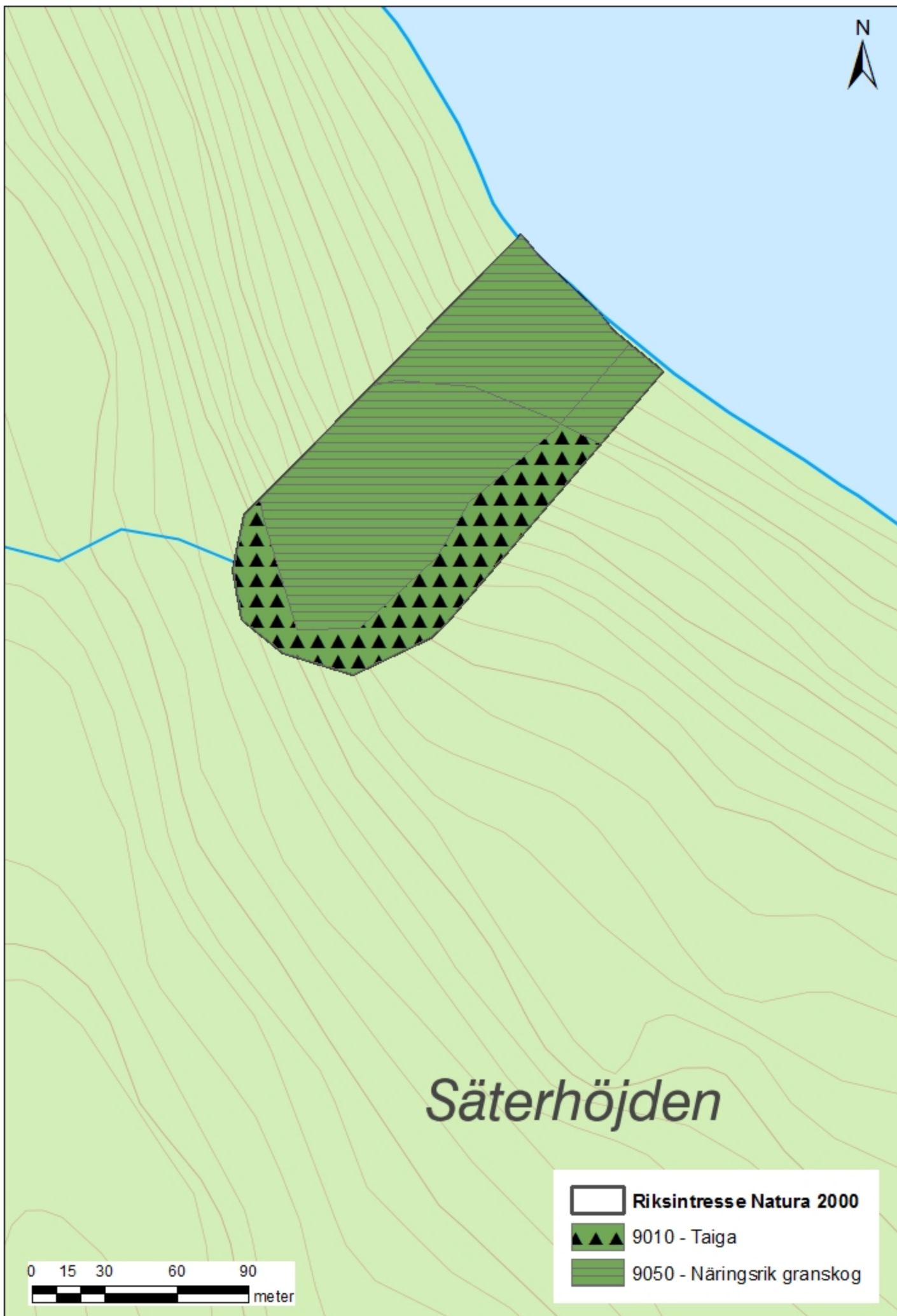
0 5 10 20 30 40
km

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 2. Karta med Natura 2000-områdets avgränsning

Bilaga 3. Naturtypskarta för Natura 2000 - området Ribäcken

Länsstyrelsen
Värmland

Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad, 010-224 70 00
www.lansstyrelsen.se/varmland